

32000D0375

L 138/1

EUROOPA ÜHENDUSTE TEATAJA

9.6.2000

**NÕUKOGU OTSUS,
29. mai 2000,
lapsporno vastase võitluse kohta Internetis**

(2000/375/JSK)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikli 34 lõike 2 punkti c,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust, ⁽¹⁾

võttes arvesse Austria Vabariigi algatust,

arvestades Euroopa Parlamendi 19. septembri 1996. aasta resolutsiooni alaealiste vägivallaohvrite kohta, ⁽²⁾ 12. detsembri 1996. aasta resolutsiooni alaealiste kaitsmise meetmete kohta Euroopa Liidus, ⁽³⁾ 24. aprilli 1997. aasta komisjoni teatist Internetis leiduvate ebaseaduslike ja kahjulike materjalide kohta ⁽⁴⁾ ning 6. novembri 1997. aasta komisjoni teatist lasteseksiturismi vastu võitlemise kohta ning meelepea kohta, mis käsitleb Euroopa Liidu suurenevat panust laste seksuaalse kuritarvituse ja ekspluateerimise tõkestamisel, ⁽⁵⁾

pidades silmas deklaratsiooni ja tegevuskava, mille ühehäälselt võtsid vastu Stockholmis augustis 1996 peetud laste ärilise seksuaalse ekspluateerimise vastase maailmakongressi delegaadid, ning aprillis 1998 Strasbourgis peetud maailmakongressile järgnenud Euroopa konverentsi järeldusi ja soovitusi,

pidades silmas 4. novembril 1950. aastal Roomas vastuvõetud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, eriti selle artikleid 2 ja 3 ning artikli 10 lõiget 2;

meenutades 25. jaanuaril 1996. aastal Strasbourgis vastuvõetud laste õiguste kasutamise Euroopa konventsiooni, eriti selle artikleid 1, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12 ja 15;

pidades silmas inimõiguste ülddeklaratsiooni, mille ÜRO Peaassamblee võttis 10. detsembril 1948. aastal Pariisis vastu oma resolutsiooniga 217 A (III), eriti selle artikleid 2, 3, 7, 25 ja 26;

meenutades 20. novembri 1989. aasta lapse õiguste konventsiooni artiklit 34;

pidades silmas nõukogu 29. novembri 1996. aasta ühismeedet 96/700/JSK, millega kehtestatakse inimkaubanduse ja laste seksuaalse ekspluateerimise vastu võitlemise eest vastutavate isikute jaoks mõeldud stimuleerimis- ja vahetusprogramm; ⁽⁶⁾

pidades silmas nõukogu ja nõukogu raames kohtunud liikmesriikide valitsuste esindajate 17. veebruari 1997. aasta resolutsiooni Internetis leiduvate ebaseaduslike ja kahjulike materjalide kohta; ⁽⁷⁾

pidades silmas nõukogu 24. veebruari 1997. aasta ühismeedet 97/154/JSK inimkaubanduse ja laste seksuaalse ekspluateerimise vastu võitlemise meetmete kohta; ⁽⁸⁾

pidades silmas nõukogu 3. detsembri 1998. aasta otsust, millega täiendatakse inimkaubanduse kui kuriteovormi määratlust Europol konventsiooni lisas, ⁽⁹⁾ ning võttes arvesse nõukogu heakskiidetud 3. detsembri 1998. aasta deklaratsiooni;

⁽¹⁾ Arvamus on esitatud 11. aprillil 2000 (Euroopa Ühenduste Teatajas seni avaldamata).

⁽²⁾ EÜT C 320, 28.10.1996, lk 190.

⁽³⁾ EÜT C 20, 20.1.1997, lk 170.

⁽⁴⁾ EÜT C 150, 19.5.1997, lk 38.

⁽⁵⁾ EÜT C 358, 24.11.1997, lk 37.

⁽⁶⁾ EÜT L 322, 12.12.1996, lk 7.

⁽⁷⁾ EÜT C 70, 6.3.1997, lk 1.

⁽⁸⁾ EÜT L 63, 4.3.1997, lk 2.

⁽⁹⁾ EÜT C 26, 30.1.1999, lk 21.

võttes arvesse nõukogu 24. septembri 1998. aasta soovitus Euroopa audiovisuaal- ja teabeteenuste sektori konkurentsivõime parandamise kohta, mille eesmärk on siseriikliku tegevuse edendamine, et saavutada alaealiste ja inimväärikuse kaitse võrreldav ja tõhus tase; ⁽¹⁾

meenutades nõukogu 28. aprilli 1997. aasta tegevuskava võitluseks organiseeritud kuritegevusega, ⁽²⁾ mille Euroopa Ülemkogu juunis 1997. aastal Amsterdamis heaks kiitis, ja G8 kümnet põhimõtet kõrgtehnoloogilise kuritegevuse kohta, mille nõukogu märkis ära oma 19. märtsi 1998. aasta koosolekul, samuti Euroopa Ülemkogu soovitus Viinis 11. ja 12. detsembril 1998. aastal tagada Euroopa ja rahvusvahelisel tasandil lastekaitsealgetuste tõhus järgimine, eriti Interneti lapsporno valdkonnas;

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. jaanuari 1999. aasta otsust nr 276/1999/EÜ, millega võetakse vastu ühenduse mitmeaastane tegevuskava Interneti kasutamise turvaliseks muutmise kohta ülemaailmsetes võrkudes leiduva ebaseadusliku ja kahjuliku materjali vastu võitlemise teel; ⁽³⁾

meenutades nõukogu 27. mai 1999. aasta ühiseisukohta 1999/364/JSK küberkuritegevuse konventsiooni eelnõu käsitlevate läbirääkimiste kohta Euroopa Ülemkogus 27. mail 1999. aastal; ⁽⁴⁾

arvestades, et inimkaubandus ja laste seksuaalne ekspluateerimine on põhiliste inimõiguste ja eeskätt inimväärikuse tõsine rikkumine;

teadlikuna tõigast, et laste seksuaalne kuritarvitamine ning lapsporno materjalide tootmine, töötlemine, valdamine ja levitamine võib endast kujutada rahvusvahelise organiseeritud kuritegevuse olulist vormi, mille ulatus Euroopa Liidus annab põhjust üha suurenevaks mureks;

veendununa, et laste füüsilise ja emotsionaalse puutumatuse respektseerimine ning seksuaalse ekspluateerimise ohvrite kaitse on elutähtis ja peab püsima liidu huvide keskmes;

teadlikuna vajadusest edasiste liidu meetmete järele Interneti turvalise kasutamise edendamiseks;

laste seksuaalse kuritarvituse ning eriti Interneti kaudu lapsporno materjalide tootmise, töötlemise, levitamise ja valdamise vältimiseks ja selle vastu võitlemiseks,

ON VASTU VÕTNUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusest nr 276/1999/EÜ lähtudes ning selleks, et tõhustada lapsporno materjalide tootmise, töötlemise, valdamise ja levitamise vältimise ning nende vastu võitlemise meetmeid ja soodustada selle valdkonna rikkumiste tõhusat uurimist ja karistamist, võtavad liikmesriigid vajalikud meetmed Interneti kasutajate julgustamiseks, et need selliste materjalidega kokku puutudes otseselt või kaudselt õiguskaitseorganitele teataksid lapsporno materjalide levitamise kahtlusest. Interneti kasutajatele tuleb teadvustada viise, kuidas võtta ühendust õiguskaitseorganitega või organitega, kellel on vahetud sidemed õiguskaitseorganitega, et võimaldada sellistel organitel täita oma kohust Internetis lapsporno vältimisel ja selle vastu võitlemisel.

2. Vajaduse korral ja võttes arvesse iga liikmesriigi haldusstruktuuri, võib selle valdkonna rikkumiste tõhusa uurimise ja karistamise edendamise meetmeks olla õiguskaitseorganites vajalike kogemuste ja varustusega eriuksuste loomine, kes suudaksid kiiresti käidelda teavet lapsporno tootmise, töötlemise, levitamise ja valdamise kahtluse kohta.

⁽¹⁾ EÜT L 270, 7.10.1998, lk 48.

⁽²⁾ EÜT C 251, 15.8.1997, lk 1.

⁽³⁾ EÜT L 33, 6.2.1999, lk 1.

⁽⁴⁾ EÜT L 142, 5.6.1999, lk 1.

3. Liikmesriigid tagavad õiguskaitseorganite kiire tegevuse, kui need on saanud teavet lapsporno materjalide tootmise, töötlemise, valdamise ja levitamise kahtluse kohta. Õiguskaitseorganid võivad meetmete võtmisega viivitada juhul ja niivõrd, kui see on taktikaliselt vajalik, nt pidades silmas kriminaalsete tegevuste korraldajate või võrgustike (lapsporno ringid) tabamist.

Artikkel 2

1. Liikmesriigid tagavad vastavalt olemasolevale korrale ja lepingutele võimalikult laialdase ning kiire koostöö, et hõlbustada Interneti lapspornoga seotud rikkumiste tõhusat uurimist ja karistamist.

2. Et tagada õigeaegne ja tõhus vastamine neile rikkumistele, teevad liikmesriigid teatavaks juba loodud kontaktpunktid, mis on korraldatud 24tunnise töö põhimõttel ja koosnevad teadlikust personalist ning artikli 1 lõikes 2 nimetatud eriüksustest ja mida saab kasutada teabevahetuseks ning edasisteks sidemeteks liikmesriikide vahel. Neil eesmärkidel võib kasutada ka kontaktpunkte, mis liikmesriik on juba loonud muudeks kohustusteks. Samuti kasutatakse olemasolevaid suhtluskanaleid nagu Europol ja Interpol.

3. Liikmesriigid tagavad, et Europolile teatatakse tema volituste piires lapsporno kahtluse juhtumeist.

4. Liikmesriigid vaatavad sobivas koostöös Europoliga läbi võimaluse korraldada Internetis lapsporno vastu võitlemisele spetsialiseerunud pädevate asutuste korrapäraseid kohtumisi, mille eesmärk on üldise teabevahetuse, olukorra analüüsi ja kriminaaltaktikaliste meetmete kooskõlastatuse edendamine.

5. Iga liikmesriik teatab nõukogu peasekretariaadile oma vastavalt lõikele 2 kontaktpunktina tegutsevast haldusüksusest või -üksustest. Peasekretariaat teatab kõigile teistele liikmesriikidele neist kontaktpunktidest.

Artikkel 3

Liikmesriigid astuvad tööstusharuga konstruktiivsesse dialoogi ja uurivad sobivaid vabatahtliku või õiguslikult siduva iseloomuga meetmeid lapsporno eemaldamiseks Internetist. Eeskätt vahetavad liikmesriigid kogemusi kõigi meetmete tõhususe kohta, mida nad on võtnud lapsporno eemaldamiseks Internetist. Selles kontekstis uurivad nad järgmisi meetmeid, mis paneksid Interneti teenuseosutajatele kohustuse:

- a) teatada artikli 1 lõikes 1 nimetatud pädevatele organitele või artikli 1 lõikes 2 nimetatud üksustele lapsporno materjalidest, millest neile on teatatud või millest nad on teadlikud ja mida levitatakse nende kaudu;
- b) kõrvaldada ringlusest lapsporno materjalid, millest neile on teatatud või millest nad on teadlikud ja mida levitatakse nende kaudu, kui pädevad asutused ei täpsusta teisiti;
- c) vastavalt nõukogu 17. jaanuari 1995. aasta resolutsioonile telekommunikatsiooni seadusliku pealtkuulamise kohta ⁽¹⁾ säilitada vajaduse ja tehnilise võimalikkuse korral teabe liikumisega seotud andmed — eeskätt kriminaalvastutusele võtmise eesmärgil laste seksuaalse kuritarvituse, lapsporno tootmise, töötlemise ning levitamise kahtluse juhtudel — ajani, mille võib sätestada vastavalt kohaldatavale siseriiklikule õigusele, et kriminaalvastutusele võtvate organite jaoks oleksid andmed läbivaatuseks kättesaadavad vastavalt kehtivatele protseduurireeglitele;
- d) rajada oma kontrollisüsteemid lapsporno materjalide tootmise, töötlemise, valdamise ja levitamise vastu võitlemiseks.

Artikkel 4

Liikmesriigid kontrollivad korrapäraselt, kas tehnika areng nõuab Internetis lapsporno vastase võitluse tõhususe säilitamiseks kriminaalmenetlusõiguse muutmist, respektides samas selle aluspõhimõtteid, ja algatavad vajaduse korral sel eesmärgil vajalikke uusi õigusakte.

⁽¹⁾ EÜT C 329, 4.11.1996, lk 1.

Artikkel 5

Liikmesriigid teevad tööstusharuga koostööd, jagades kogemusi ning soodustades võimalikult filtrite ja muude tehniliste vahendite tootmist, et tõkestada lapsporno materjalide levikut ja võimaldada nende avastamist.

Artikkel 6

1. Nõukogu uurib, millisel määral on liikmesriigid täitnud oma ühismeetmest 97/154/JSK tulenevaid kohustusi ja millisel määral on käesolevas otsuses soovitatud meetmed osutunud tõhusaks.

2. Lõikes 1 nimetatud uuring viiakse läbi vastavalt nõukogu 5. detsembri 1997. aasta ühismeetmele 97/827/JSK organiseeritud kuritegevuse vastases võitluses rahvusvaheliste kohustuste siseriiklikul tasemel kohaldamise ja rakendamise hindamismehhanismi kehtestamise kohta ⁽¹⁾ järgmistel tingimustel:

a) hindamisrühmad koosnevad kahest eksperdist;

b) kohapealne hindamine korraldatakse viisil, mis väldib tülikaid menetlusi.

3. Ühismeetme 97/154/JSK IV B jaotises täpsustatud hindamist ei tehta. See asendatakse käesoleva artikli lõikes 2 nimetatud hindamisega.

4. Lõike 2 kohaselt tehtud hindamise käigus saadud teabe alusel vaatab nõukogu läbi kõik edasised meetmed võitluse tõhustamiseks lapsporno ja laste seksuaalse eksploateerimise vastu.

Artikkel 7

Käesolevat otsust kohaldatakse Gibraltari suhtes.

Artikkel 8

Liikmesriigid rakendavad käesolevas otsuses sisalduvad meetmed hiljemalt 31. detsembriks 2000.

Brüssel, 29. mai 2000

Nõukogu nimel

eesistuja

A. COSTA

⁽¹⁾ EÜT L 344, 15.12.1997, lk 7.